HaskoningDHV Nederland B.V.
Mobility & Infrastructure

Aan:	Gemeente Amsterdam
Van:	M.H.
Datum:	24 februari 2025
Ons kenmerk:	BI2566
Revisie	2.0
Classificatie:	Projectgerelateerd

Onderwerp: **Notitie geur - ontwikkeling Kromhout**

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Amsterdam en woningcorporatie Eigen Haard is onderzocht of in welke mate het aspect geur invloed heeft op de ontwikkeling van het plangebied Kromhout in het Hamerkwartier van Amsterdam-Noord. In figuur 1 is de planlocatie weergegeven binnen het rode kader.

Figuur 1 De locatie van het plangebied Kromhout

Op dit moment bestaat het plangebied uit een supermarkt, horeca, een evenementenhal (de monumentale Kromhouthal) en is er ruimte voor dienstverlening/werken. Beoogd wordt om het plangebied te transformeren naar een gemengd woon- en werkgebied. Binnen het plangebied wordt een mix van functies zoals wonen, werken, een school en een supermarkt voorzien. Een groot deel van de bestaande bebouwing binnen het plangebied zal worden gesloopt. De monumentale Kromhouthal zal blijven bestaan.

2 Het doel van deze notitie

Het omgevingsaspect geur kan in de leefomgeving zorgen voor hinder en kan om die reden ook gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Bij geur gaat het om de uitstoot (emissie) van bedrijven die zich verspreidt via de lucht en hinder veroorzaakt op de woon- en leefomgeving. De afstand tussen bron en ontvanger is hierbij van grote invloed. De blootstelling aan geur kan leiden tot lichamelijke klachten, zoals hoofdpijn, misselijkheid, verstoorde ademhaling en verstoorde hartslag en/of psychische klachten.

Het doel van de analyse in deze notitie is om na te gaan of de toekomstige functies op het Kromhoutterrein hinder zullen ondervinden van geuremissies van bedrijven in de omgeving van de planlocatie. Binnen de beoogde ontwikkeling van het plangebied worden geen bedrijven voorzien met een geuremissie, waardoor de uitstoot van geur afkomstig van bedrijven binnen het plangebied, in deze notitie, niet beoordeeld hoeft te worden.

3 Juridisch kader omtrent geur

Geur kan hinder veroorzaken en de gezondheid schaden. Maar ook bedrijfsmatige of hobbymatige activiteiten die geur veroorzaken, hebben een plek in de leefomgeving nodig. Een goede balans tussen het beschermen en gebruiken van de leefomgeving is daarin belangrijk.

3.1 Geur en evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter waarborging van een goede fysieke leefomgeving en een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft hiervoor een handreiking opgesteld: de publicatie "Bedrijven en Milieuzonering (2009)". In deze publicatie zijn richtafstanden opgenomen voor verschillende vormen van hinder, waaronder geur, stof, geluid en gevaar ten opzichte van milieubelastende- en milieugevoelige functies.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is noodzaak ontstaan tot een meer samenhangende benadering van de milieuzonering, waarbij het ruimtelijk perspectief en het milieuperspectief op elkaar worden afgestemd. In het omgevingsplan moet deze integratie op lokaal niveau plaatsvinden. Dit vormde aanleiding om de methodiek van de "Bedrijven en Milieuzonering (VNG, 2009)" te actualiseren.

Met betrekking tot het aspect milieuhinder worden de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven in het omgevingsplan van de gemeente Amsterdam geregeld via de systematiek van milieuhinder categorieën, zoals die voorheen was vastgelegd in de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de VNG. De publicatie blijkt in de Amsterdamse praktijk een goed werkend instrument dat in de afgelopen decennia zijn nut heeft bewezen. Indien nodig, zo zegt het omgevingsplan, zal de gemeente de Lijst van bedrijfsactiviteiten actualiseren of bijwerken.

3.2 Juridisch kader onder de Omgevingswet

Voor bedrijven (meer specifiek: geurrelevante activiteiten) gelden op grond van hoofdstuk 22 van het omgevingsplan van rechtswege regels ten aanzien van geurbelasting. De voorschriften per emissiebron staan in afdeling 22.3 (§ 22.3.6 Geur) van het omgevingsplan van de gemeente Amsterdam opgenomen. Het algemene uitgangspunt is het voorkomen of tot een aanvaardbaar niveau beperken van hinder. Het bevoegd gezag beoordeelt welke mate van hinder nog aanvaardbaar is. Het bevoegd gezag stelt op basis van een afweging van alle relevante factoren het aanvaardbaar hinderniveau vast.

Daarnaast gelden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: BAL) algemene regels, vergunningplichten en meldplichten voor bepaalde geurveroorzakende activiteiten als deze zijn aangewezen als milieubelastende activiteiten in het BAL. Ook staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: BKL) instructieregels ten aanzien van geur, waar gemeenten bij het opstellen van een omgevingsplan (zoals voor dit plan aan de orde) aan moeten voldoen.

De gemeente Amsterdam heeft (nog) geen specifiek geurbeleid om uitvoering te geven aan bovenstaande juridische kaders. Dit betekent dat van geval tot geval het aanvaardbaar hinderniveau beoordeeld moet worden. Andere beleidstukken, zoals die van de provincie Noord-Holland mogen (maar hoeven niet) als kader te dienen.

Op 12 november 2014 is door Gedeputeerde Staten (GS) de “Beleidsregel beoordeling geurhinder inrichtingen Noord-Holland” vastgesteld. De doelstelling van de beleidsregel is het verminderen van het aantal geurklachten in de regio Noordzeekanaalgebied. De beleidsregel geldt voor de beoordeling van aanvragen voor een vergunning op grond van de Wabo, voor aanvragen van inrichtingen die onder de bevoegdheid van GS vallen, voor aanvragen waarvoor GS een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (obm) af moet geven en voor het opstellen van maatwerkvoorschriften op grond van het activiteitenbesluit. De beleidsregel is niet opgesteld ten behoeve van het toetsen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen onder de Omgevingswet.

4 Beoordeling

In deze notitie worden de aanwezige bedrijven binnen en grenzend aan het Hamerkwartier geanalyseerd aan de hand van VNG-richtafstanden op basis waarvan wordt beoordeeld of de toekomstige functies op het Kromhoutterrein geurhinder zullen ondervinden van de milieubelastende activiteiten van deze bedrijven. De uitgevoerde analyse is gebaseerd op de milieueffectrapportage (MER) Hamerkwartier van Antea Group van 23 december 2021, het onderzoek “Milieuzones Hamerstraatgebied” van LBP Sight van 11 september 2020 en het onderzoek “Beoordeling geur- en stof(fen) emissies Albemarle” van LBP Sight van 5 december 2021. Daarbij is ook onderzocht of zich ten opzichte van bovengenoemde onderzoeken ten aanzien van geur tussentijds wijzigingen hebben voorgedaan en of deze onderzoeken nog actueel zijn.

4.1 Bedrijven met een geurcontour binnen het Hamerkwartier

In de milieueffectrapportage van het Hamerkwartier (d.d. 23 december 2021) en het onderzoek milieuzones van LPB Sight (d.d. 11 september 2020) zijn verschillende bedrijven in het Hamerkwartier onderzocht.

De milieubelastende activiteiten (bedrijven) met een richtafstand geur binnen het Hamerkwartier
In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet bij een nieuw initiatief rekening worden gehouden met de belangen van gevestigde milieubelastende activiteiten en met een goed woon-en leefklimaat van de omgeving.

Om dit te beoordelen wordt in deze notitie eerst globaal een beoordeling gemaakt van de richtafstanden. Bedrijven binnen het Hamerkwartier met een geurcontour (en daarmee richtafstand voor geur) zijn in tabel 1 weergegeven. In deze tabel is zowel de richtafstand als de afstand tot het plangebied Kromhout aangegeven.

Tabel 1 Richtafstanden van milieubelastende activiteiten met een geurcontour

Nummer	Bedrijf	Adres	Type hinder	Milieucategorie	Richtafstand*	Afstand tot gebied
1	Esso Tankstation	Johan van Hasseltweg 73	Geur	2	10 m	320 m
2	Auto Rio	Meeuwenlaan 112	Geur	2	10 m	250 m
3	Schöne edelmetaal	Meeuwenlaan 88	Geur	3.2	50 m	180 m
4	Bierbrouwerij Walhalla	Spijkerkade 10	Geur	2	10 m	160 m
5	L. van Vliet (incl. Tango)	Hamerstraat 16	Geur	2	10 m	70 m
6	Bierbrouwerij Oedipus	Schaafstraat 19-21	Geur	2	10 m	210 m

** Het Hamerkwartier wordt gekwalificeerd als gemengd gebied, zowel in de huidige situatie als in de beoogde toekomstige situatie (woon-werk wijk)*

Figuur 2 De bedrijven met een richtafstand geur zoals in tabel 1 is weergegeven met in het rode kader het plangebied Kromhout

Uit tabel 1 blijkt dat er een aantal bedrijven zijn gevestigd binnen het Hamerkwartier met een richtafstand voor geur. Het gaat om twee tankstations, een autobedrijf, een edelmetaalbedrijf en twee bierbrouwerijen. Onderstaand wordt de geursituatie van de betreffende bedrijven beoordeeld.

De bierbrouwerijen Oedipus en Walhalla

Uit de onderzoeksgegevens van LBP Sight blijkt dat de twee bierbrouwerijen, Oedipus en Walhalla, op heel beperkte schaal bierbrouwen (microbrouwerijen). Daarom worden deze milieubelastende activiteiten beschouwt als categorie 2. Voor deze categorie geldt in een gemengd gebied een richtafstand van 10 meter.

- De bierbrouwerij Walhalla (nr. 4): Uit de onderzoeksgegevens van LBP Sight blijkt dat de bierbrouwerij Walhalla werkt met een dichte kookketel. Dit is een instrument om geuremissies te voorkomen. Wel blijkt uit ervaring met de Omgevingsdienst dat na het treffen van deze

maatregelen alsnog geuroverlast kan voorkomen. De richtafstand van 10 meter moet dan ook als minimale afstand aangehouden worden. Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden rondom deze brouwerij dan dient er extra aandacht besteed te worden aan geur. Het planvoornemen van Kromhout ligt op circa 160 meter van de brouwerij af waardoor de brouwerij geen belemmering vormt voor het planvoornemen van Kromhout, aangezien de gevoelige functies in het plangebied buiten de richtafstand van 10 meter van dit bedrijf liggen.

- De bierbrouwerij Oedipus (nr. 6): sinds de vroege zomer van 2024 is de microbrouwerij van Oedipus verplaatst van een locatie binnen de grenzen van het plangebied Kromhout naar een nieuwe locatie buiten het gebied. Uit figuur 2 valt op te merken dat nieuwe locatie van de bierbrouwerij op aanzienlijke afstand van het planvoornemen van Kromhout ligt. Met een afstand van circa 210 meter vormt de brouwerij geen belemmering voor het planvoornemen van Kromhout, aangezien de gevoelige functies in het plangebied buiten de richtafstand van 10 meter van dit bedrijf liggen.

Het edelmetaalbedrijf Schöne
Dit edelmetaalbedrijf is inmiddels niet meer gevestigd binnen het Hamerkwartier maar komt nog wel aan bod in deze notitie van Kromhout. De milieuvergunning op deze kavel is na het verdwijnen van het edelmetaalbedrijf niet ingetrokken. Voor deze milieubelastende activiteit geldt een richtafstand van 50 meter voor geur. Met een afstand van circa 180 meter tot het planvoornemen van Kromhout vormt deze milieubelastende activiteit geen belemmering voor het planvoornemen van Kromhout.

Tankstations en autobedrijf
Voor de milieubelastende activiteiten van het Esso tankstation, het Tango tankstation en garagebedrijf Auto Rio geldt een richtafstand voor geur van 10 meter. Met afstanden van respectievelijk 320 meter, 70 meter en 250 meter vormen deze milieubelastende activiteiten geen belemmering voor het planvoornemen van Kromhout.

Conclusie
De aanwezige milieubelastende activiteiten binnen het Hamerkwartier vormen geen belemmering voor het planvoornemen in het kader van het omgevingsaspect geur. Dit aangezien de gevoelige functies (geurgevoelige objecten) binnen het plangebied van het Kromhoutterrein op ruime afstand liggen ten opzichte van bedrijven met geurcontour in het Hamerkwartier.

4.2 Bedrijven buiten het Hamerkwartier met een mogelijk relevante geurcontour

In de omgeving van het Hamerkwartier is alleen het bedrijf Ketjen met een mogelijke impact op de geursituatie in het Hamerkwartier gelegen. In onderstaande paragrafen wordt de geursituatie van het bedrijf Ketjen verder beschouwd.

4.2.1 Ketjen (voorheen Albemarle)

Grenzend aan het Hamerkwartier ligt het bedrijf Ketjen (geldt per 2024 als een dochteronderneming van Albemarle). In 2020 is nader onderzoek uitgevoerd naar Albemarle door LBP-Sight[1] ten aanzien van de mogelijke impact van geur, stof en zeer zorgwekkende stoffen (ZSS) van dit bedrijf. Dit onderzoek maakt onderdeel uit van de uitgevoerde milieueffectrapportage in het Hamerkwartier (zie bijlagenbundel MER Hamerkwartier). Op het aspect geur van Ketjen wordt in onderstaande paragraaf ingegaan. In figuur 3 is het plangebied van het Kromhoutterrein (rode kader) ten opzichte van het bedrijf Ketjen (gele kader) weergegeven. De afstand tussen het plangebied en het bedrijf Ketjen beslaat circa 650 meter. Ketjen is

[1] *Geur en stoffen Albemarle, LBP SIGHT, 2020*

deels aangewezen als een bedrijf in milieucategorie 4.2 bedrijf en op sommige delen minimaal als een bedrijf in milieucategorie 3.1. De maximaal toegelaten milieucategorie 4.2 is toegewezen aan de oostzijde in het geel omlijnde gebied uit figuur 3. Het bedrijf Ketjen heeft op basis van de VNG-brochure een richtafstand van 200 meter in gemengd gebied. Aan deze richtafstand vanaf Ketjen tot aan het plangebied wordt voldaan.

Figuur 3 De locatie van Ketjen ten opzichte van het plangebied Kromhout

4.2.2 Het aspect geur bij Ketjen

In de milieueffectrapportage van het Hamerkwartier staat omschreven dat in vergunning van het bedrijf geen geuremissies zijn aangevraagd. Op basis hiervan wordt aangenomen dat geur geen relevant aspect is voor de bedrijfsvoering van Ketjen. Ook bij de toekomstige uitbreidingsplannen van Ketjen, zoals door het bedrijf aangekondigd in de aangevraagde aanpassing van de milieuvergunning van de HPC fabriek, blijkt dat geur geen relevant thema is.

Gevoeligheidsanalyse incidenten en storingen bij Ketjen
In het onderzoek van LBP Sight is specifiek ingegaan op de effecten van het tijdelijk uitvallen van de DeNOx-installaties bij de HPC-1 en HPC-2. Dit kan impact hebben op geurhinder en blootstelling aan verhoogde concentraties stikstofoxiden. Met het tijdelijk uitvallen van de DeNOx-installatie, zal tijdelijk de emissieconcentratie van stikstofdioxide (als onderdeel van NO_x) stijgen.

Het geurbeleid ziet op een bepaalde blootstellingsduur waarboven geurhinder kan optreden. Hiervoor worden percentielen gehanteerd. In het geurbeleid van de provincie Noord-Holland zijn grenswaarden voor de 98- en de 99,9-percentielwaarden opgenomen. De 98-percentiel richtwaarde in het geurbeleid betekent dat gedurende 2% van 8.760 uur/jaar = 175 uur per jaar de geurconcentratie de grenswaarde mag overschrijden zonder dat er sprake is van een onacceptabel hinderniveau. Voor de 99,9-percentiel is dit 0,1% van 8.760 uur/jaar = 9 uur per jaar. De storingsemissies vanuit de DeNOx-installaties treden maximaal 3 x 15 min. = 0,75 uur per jaar op. Hierdoor kan er a priori geen onacceptabele geurhindersituatie ontstaan in het plangebied als gevolg van de storingsemissies van de DeNOx-installaties.

Conclusie Ketjen
In het kader van het aspect geur is het bedrijf Ketjen niet belemmerend voor de transformatie van het Kromhoutterrein en is de transformatie van het Kromhoutterrein ook niet belemmerend voor de bedrijfsvoering van Ketjen.

5 Conclusie

Bedrijven binnen het Hamerkwartier
De aanwezige bedrijven binnen het Hamerkwartier vormen geen belemmering in het kader van het omgevingsaspect geur voor de ontwikkeling van het Kromhoutterrein naar gemengd woon-werkgebied. De rondom het plangebied Kromhout gelegen bedrijven liggen op dusdanige afstanden van het plangebied Kromhout, dat het aspect geur geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling op het Kromhoutterrein.

Bedrijven buiten het Hamerkwartier: Ketjen
Geconcludeerd kan worden dat geen sprake zal zijn van onacceptabele geurhinder in het plangebied Kromhout vanuit het bedrijf Ketjen, aangezien dit bedrijf geen geuremissie heeft. Voor het bedrijf Ketjen is geen emissie van geur vergund, noch aangevraagd. Ook een calamiteit (storingsemissies) kan niet leiden tot een onacceptabele geurhindersituatie in het plangebied. Evenmin levert de beoogde ontwikkeling van het Kromhoutterrein een beperking op voor de activiteiten van Ketjen, gelet op de afstand tussen het plangebied Kromhout en het bedrijf.

Op basis van deze inventarisatie vormt het aspect geur geen belemmering voor de ontwikkeling van het Kromhoutterrein naar gemengd woon-werkgebied.